

**ДО
ЗАМЕСТНИК-РЕКТОРА
ПО УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО И АКРЕДИТАЦИЯТА НА ВТУ
„СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ПРОФ. ДН ВИХРЕН ЯНАКИЕВ БУЗОВ**

**КОПИЕ ДО:
ДЕКАНА
НА ПРАВОСЛАВНИЯ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ НА ВТУ**

ДОКЛАД

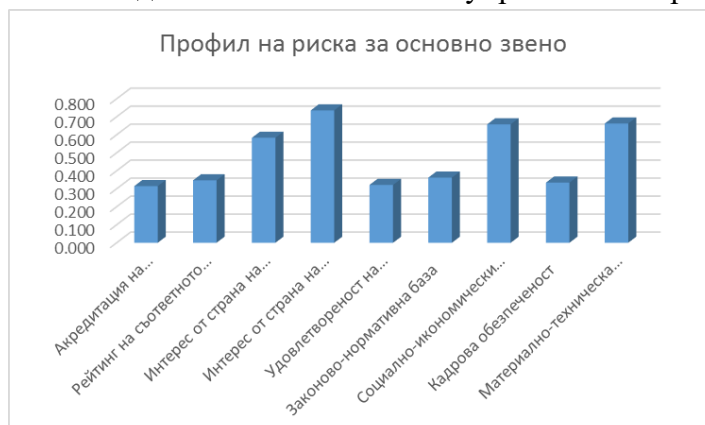
от доц. д-р Магдалена Легкоступ,
заместник-декан по УК и НИД на ПБФ, председател на ФКУКА на ПБФ

за проведената процедура по идентификация и експертна оценка на риска
в Православния богословски факултет през учебната 2019/2020 г.
съгласно изискванията на БДС ENISO9001:2015
за идентификация на рискове и възможности
в *Системата за управление на качеството на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“*

В изпълнение на процедура ПР 1-03_3 Идентификация и оценка на рисковете и възможности, свързани с качеството е сформирана комисия за оценка на риска в Православен богословски факултет – Заповед на Ректора на ВТУ РД-10-250/21.02.2020 г. Експертите попълниха формуляри за оценка на риска на структурното звено, които бяха статистически обработени от ЦУК.

Експертната оценка на риска за Православен богословски факултет (ПБФ) за академичната 2019/2020 година се основава на оценяването на девет отделни рискови фактора. Комисията за оценяване на риска в СУК на ниво основно структурно звено ПБФ приема, че включените в проучването рискови фактори са прецизно формулирани и в своята съвкупност позволяват да се изгради обективна картина на общия „рисков статус“ на Факултета като основно звено на Великотърновския университет. След анализ на информацията за компонентите на риска, се налагат следните изводи за характера и нивото на възможните рискове пред ПБФ:

Общата претеглена оценка за риска 4.320 съответства на *умерен сумарен риск* по петстепенната скала от Методиката за количествено управление на риска, ПР 1-03-а.

Фиг.1. Профил на риска за ПБФ

Анализът на общата претеглена оценка на риска (както и на отделните му компоненти) се базира на разбирането, че наличието на висок риск е неприемливо за просперитета на ВТУ и предполага да се предприемат мерки за регулирането и понижаването на риска, докато наличието на нисък риск трябва да се разглежда като възможност за благоприятни инициативи, които обаче, не би трябвало да водят до прекомерно увеличаване на риска за институцията или структурното звено над едно интуитивно приемливо ниво.

Сред деветте оценявани компоненти като рискови фактори с относително по-висок сумарен риск спрямо общата претеглена оценка на риска за ПБФ за трета поредна година се очертават „Интерес от страна на студенти/докторанти” (0.736) и „Социално-икономически и демографски условия” (0.658). Като новопоявил се тревожен рисков фактор се очертава „Материално-техническа осигуреност” (0.663), който в предишни години е бил сравнително нисък.

1. Фактор „Интерес от страна на студенти/докторанти” (0.736)

Като фактор с най-висок риск (0.736) за поредна година е посочен фактора „Интерес от страна на студенти/ докторанти“– тенденция, която отразява специфични обективни проблеми, свързани с потребителите на кадри на специалностите от професионалните направления в ПБФ. За преодоляването на проблема е необходимо да се работи за продължаване на сериозната целогодишна работа по набиране на кандидат студенти.

Факторът с относително висок риск „Интерес от страна на студенти/докторанти” показва, че приемът на студентите магистри в професионално направление **2.4. Религия и теология** в ПБФ е сравнително постоянен, но се наблюдава значително намаляване на интереса към обучение в бакалавърските програми. А по отношение на професионално направление **8.2. Изобразително изкуство – специалност „Църковни изкуства”** приемът на студентите бакалаври е сравнително постоянен с тенденция за растеж, но се наблюдава намаляване на интереса към обучение в магистърски програми.

Обучението в докторантура в ПБФ се провежда по акредитираните професионални направления **2.4. Религия и теология** и **8.2. Изобразително изкуство – специалност „Църковни изкуства”**. На лице е значителен интерес към докторските програми, включително и от чуждестранни кандидати.

Във връзка със създаването на интерес към предлаганите специалности, извън мерките на общоуниверситетско ниво, Православният богословски факултет осъществява и инициативи, насочени към по-активното популяризиране на бакалавърските, магистърските и докторските програми на Факултета и към подобряване на имиджа и на разпознаваемостта на ПБФ и на ВТУ като цяло.

ВПБФ ежегодно се работи по усъвършенстване на формите на кандидатстудентската кампания, обновяване на рекламните материали на катедрите и специалностите. На катедрено и факултетско ниво се провеждат оперативни срещи, семинари и обучителни дейности с потенциалните студенти в две форми:

- на място – в структурата на Православният богословски факултет на ВТУ (дискусии, семинари, публични лекции, изложби);
- чрез изнесени дейности – по места в отделни селища на страната (дискусии, публични лекции, изложби, таргет-училища, таргет-групи и пр.).

Провежданите пътувания из цялата страна са свързани с посещения на училища и

срещи-разговори с ученици от XI-ти и XII-ти клас, посещения и разговори с митрополити и свещеници от митрополитски центрове, храмове и други институции, където се обсъждат образователни програми и бъдещо сътрудничество. Чрез участия в различни форуми у нас и в чужбина е осъществявано популяризиране образователната и научна дейност на Православния богословски факултет. Следва да се полагат повече усилия за популяризиране и разширяване на кръга от участниците в тези форуми, които успешно съдействат за изграждането на динамични контакти и на мрежа за обмен на информация между училището и университета, като взаимосвързани етапи в образованието на младите хора.

Очакваме повишаване на интереса към специалностите в направление 2.4. *Религия и теология* поради включването му в *Списъка на професионални направления и защитени специалности с най-висок очакван бъдещ недостиг на пазара на труда*, по които обучаваните в тях студенти ще бъдат *освобождавани от такси за обучение*. Надяваме се на положително развитие и поради факта, че държавата регулярно отпуска средства за финансиране на вероизповеданията, по-конкретно за заплати на свещениците от БПЦ. С това професията „свещеник“ става финансово осигурена, което би трябвало да повиши интереса на кандидат-студентите към направлението „Религия и теология“.

2. Фактор „Материално-техническа осигуреност” (0.663)

По отношение на третия високорисков фактор „Материално-техническа осигуреност” настъпилите през последната учебна 2019-2020 г. промени, свързани с преместването на Православния богословски факултет в сградата на Ректората, оказват негативен рефект на осигуряването на обучението във Факултета със специализирани зали и семинари. Тревожна е ситуацията по отношение на осигуряването на компютъризирани работни места за студенти и преподаватели и реструктурирането на факултетската библиотека. Мерки в тази насока биха снизили степента на риска и по предходния оценяван компонент, давайки възможност за провеждането на обучение при използването на модерни методи и задържайки или привличайки по този начин интереса на настоящи и бъдещи студенти.

3. Фактор „Социално-икономически и демографски условия” (0.658)

По отношение на този фактор ПБФ и Университетът не са в позиция да окажат сериозно въздействие за обръщане на настоящите неблагоприятни тенденции, доколкото това е обект на политики и действия, провеждани на национално равнище.

Рисковите фактори, които са асоциирани с относително нисък сумарен риск за ПБФ са:

- „Акредитация на съответното професионално направление” (0.315),
- „Удовлетвореност на заинтересовани страни” (0.321),
- „Кадрова обезпеченост” (0,334),
- „Рейтинг на съответното професионално направление” (0.347),
- „Законово-нормативна база” (0.362).
- „Интерес от страна на работодател/потребители” (0.584),

Факултетската комисия по управление на качеството и акредитация (ФКУКА) намира за безусловно необходимо поддържането в бъдеще на възможно най-ниско ниво

на риск по отношение на всички тези фактори и особено на компонентите „Удовлетвореност на потребителите и други заинтересовани страни“. Считаме, че политиката на Православния богословски факултет трябва да е насочена към поддържане на постоянен диалог с тях и към активното им привличане към участие в дейности на факултетско и на университетско ниво, както и към засилването на контактите с възпитаници на ПБФ в цялата страна.

В профила на риска за ПБФ снай-ниска степен на риска е оценен факторът „Акредитация на съответното професионално направление“. От голяма важност за бъдещото развитие на Факултета е запазването на това състояние. Като ниско рисков е оценен и компонентът „*Рейтинг на съответното професионално направление*“. Обобщената информация от Стандартизираната класация за 2019 г. потвърждава тази оценка, като се има предвид класирането на ПБФ на второ място в страната за направление **2.4. Религия и теология** – едно от трите професионални направления, за които Великотърновският университет беше награден като висше училище извън София, класиращо се на първо място.

Според Рейтинговата система на висшите училища в България оценката, която получава направление **8.2. Изобразително изкуство** във Великотърновския университет е малко по-ниска за 2019 г. (45) спрямо предходната 2018 г. (49), като направлението е на 3 място от общо 8 висши училища в стандартизираните класации на РСВУ за 2019 г.

Съдържанието и изводите, изложени в настоящия доклад, са обсъдени и приети неprisъствено от членовете на ФКУКА на ПБФ на заседание на Комисията, проведено на 18 май 2020 г.

гр. Велико Търново,
18.05.2020 г.

Изготвил: _____

/доц. д-р Магдалена Легкоступ/